GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 10 juni 2025
ZAAKNUMMER 1817576
BEHANDELD DOOR M. van Riet Paap
TELEFOON (035) 629 2966
UW KENMERK
BIJLAGEN 1
BETREFT Beantwoording Motie onderzoek harmonisatie gemeentelijke belastingen Hilversum (M25/18) en Wijdemeren (M-13-1)

Geachte raadsleden,

Op 27 maart 2025 hebben de raden van Hilversum (M25/18) en Wijdemeren (M-13-1) in een gezamenlijke motie het verzoek gedaan om inzicht te geven in de effecten van harmonisatie van gemeentelijke belastingen, met het oog op de aanstaande herindeling per 2027. De motie bevatte vier onderdelen:

1. Inzicht in gevolgen van harmonisatie op Hilversums niveau voor OZB, precario- en hondenbelasting;
2. Inzicht in gevolgen van harmonisatie op Wijdemeers niveau voor forensenbelasting
3. Voorstel voor een ingroeipad tot 100% kostendekking van riool- en afvalstoffenheffing in Hilversum, inclusief mogelijke compenserende maatregelen;
4. Inzicht in effecten op lasten voor (1) inwoners en ondernemers en (2) de gemeentelijke begroting voor 2027. Plus eventuele voortschrijdende inzichten over beheersing van kosten voor inwoners en ondernemers.

## Uitwerking van de motie

Zoals door ons als college tijdens de raadsvergadering van 27 maart aangegeven, zijn wij blij met uw motie in reactie op de door ons gestelde vraag om richting te geven in het vraagstuk van de harmonisatie gemeentelijke belastingen. Met uw motie heeft u een duidelijk scenario geschetst en ons gevraagd dit uit te werken. In bijlage 1 treft u een gedetailleerde uitwerking aan van de door u gevraagde effecten van de harmonisaties per belastingsoort (punten 1 t/m 3 uit de motie). Ook geven wij het beeld van het effect van deze harmonisaties op de begroting en op inwoners van Hilversum en Wijdemeren (punt 4 uit de motie).

Onze concrete uitwerking van uw motie maakt een aantal dingen duidelijk: we hebben het geheel in beeld en een gevoel dat de harmonisatie van belastingen op 4 januari 2027 werkbaar is. Tegelijk kunnen we niet anders dan terughoudend zijn met het trekken van definitieve conclusies. We geven een tweetal aandachtspunten mee:

1. Deze cijfers staan niet stil.
   Wat u leest is een uitwerking van uw motie op basis van de huidige begrotingscijfers. Wat ze laten zien is dat we alles in beeld hebben, maar de cijfers die nu tot een totaalbeeld leiden zullen snel achterhaald zijn. Bijvoorbeeld door de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2025 (Hilversum) en Kadernota 2026 (Wijdemeren) en de invloed van de meicirculaire 2025. Een ander aspect is het realiseren van resterende taakstellingen op grond van het financieel herstelplan in Wijdemeren. Waaronder recreanten en bezoekers (meer) mee te laten betalen aan de voorzieningen en het onderhoud van natuur en landschap. Dit wordt momenteel verder uitgewerkt.
   We adviseren daarmee enkel van de cijfers in de bijlage van deze brief kennis te nemen en er nog geen zekerheid aan te ontlenen.
2. In deze gedachte adviseren wij u het gesprek verder te voeren als cijfers ‘stilstaan’. Een goed moment is bij de begroting 2026 en bij de voorjaarsnota / kadernota in 2026: in de reguliere PenC cyclus derhalve. Wij bieden u graag in september of oktober een technische verdiepingssessie voor raadsleden aan over de systematiek van de diverse belastingen en doorrekeningen, op basis van het (stabielere) financiële beeld op dat moment.

## Vervolgtraject

| | |
|---|---|
| September/oktober 2025 | Technische verdiepingssessie over gemeentelijke belastingen en doorrekeningen op basis van financieel beeld van dat moment. |
| November 2025 | Bestuurlijk-politiek gesprek over programmabegroting |

Met deze beantwoording beschouwen wij M25/18 als afgedaan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

| | |
|---|---|
| de gemeentesecretaris, | de burgemeester, |
| mr. C.P. Torres Barrera | dr. ir. G.M. van den Top |

# Bijlage bij RIB motie M25/18 woonlasten

## Samenvatting

De effecten van motie M25-18 zijn op hoofdlijnen:

### 1. OZB (Onroerendezaakbelasting)

- Woningeigenaren in Wijdemeren betalen nu meer OZB dan in Hilversum door hogere tarieven.
- Harmonisatie op het lagere Hilversumse niveau betekent:
    - Wijdemeren: lastenverlaging van gemiddeld € 345,50 per gemiddelde woning
    - Gemeentelijke begroting: tekort van € 3,7 miljoen in 2027

### 2. OZB voor niet-woningen

- Tarieven in Hilversum zijn hoger vanwege extra bijdrage aan het stadsfonds.
- Iedereen die OZB niet-woningen betaalt in Wijdemeren, gaat meer belasting betalen. Wel vallen zij onder de werkingssfeer van het stadsfonds.
- Netto begrotingseffect: lichte meeropbrengst van € 183.897

### 3. Precariobelasting

- Wordt nu alleen in Hilversum geheven. Invoering in Wijdemeren zou € 30.000 opleveren.
- Wijdemeerse ondernemers krijgen hiermee extra lasten.

### 4. Hondenbelasting

- Wordt nu alleen in Wijdemeren geheven.
- Invoering voor gehele gemeente levert € 500.000 extra inkomsten op.
- Niet invoeren levert een nadelig effect van € 130.000.

### 5. Forensenbelasting

- Wordt nu alleen in Wijdemeren geheven.
- Invoering in heel Hilversum kan € 690.000 extra inkomsten opleveren, mits de tarieven houdbaar blijken.

### 6. Rioolheffing

- In Hilversum is de kostendekkendheid nog niet bereikt (nu 89%), Wijdemeren 100%.
- Doel: 100% in 2026. Tarieven stijgen conform begroting 2025 naar kostendekkend niveau in 2026.

### 7. Afvalstoffenheffing

- Hilversum dekt nu 85–90% van de kosten, Wijdemeren 100%.
- Geleidelijke verhoging tot 99% in 2028 door jaarlijkse stijging van 8%.
- Meerpersoonshuishoudens gaan in Hilversum tot € 111 extra per jaar betalen.

### 8. Financieel effect harmonisatie (samengevat voor 2027)

| **Belastingsoort** | **Financieel effect in 2027** |
|---|---|
| OZB woningen | –€ 3.721.707 |
| OZB niet-woningen (eig.) | +€ 41.265 |

| **Belastingsoort** | **Financieel effect in 2027** |
|---|---|
| OZB niet-woningen (gebruik) | +€ 142.632 |
| Precario | +€ 30.000 |
| Hondenbelasting | -€ 130.000 |
| Forensenbelasting | +€ 690.000 |
| Afvalstoffenheffing | +€ 1.400.000 |
| **Totaal** | **–€ 1.547.810** |

## Conclusies van de doorrekening van de motie M25-18

- De aanleiding voor de herindeling was bestuurlijk, organisatorisch en financieel van aard. Voor wat betreft woonlasten betalen inwoners en ondernemers in Wijdemeren de hoogste van Nederland. Dat betekent dat het onvermijdelijk is dat harmoniseren van belastingen niet voor alle doelgroepen gunstig kan uitvallen en dat bepaalde belastingplichtigen erop achteruit en anderen erop vooruit gaan.
- Inwoners Wijdemeren gaan er op korte termijn financieel op vooruit (door lagere OZB).
- Inwoners Hilversum krijgen – los van de herindeling – hogere lasten door stijgende kostendekking voor afval- en rioolheffing.
- Iedereen die OZB niet-woningen betaalt in Wijdemeren, gaat meer belasting betalen. Wel vallen zij onder de werkingssfeer van het stadsfonds.
- De gemeentelijke begroting loopt in eerste instantie een tekort op, maar dit kan deels gecompenseerd worden met hogere inkomsten uit andere belastingen.
- Geleidelijke tariefaanpassingen binnen afval- en rioolheffing in Hilversum zijn nodig om tot 2029 harmonisatie en kostendekking te bereiken.
- Zoals in het Plan van Aanpak uitwerking herindelingsadvies staat beschreven kunnen resterende begrotingstekorten worden gecompenseerd vanuit het begrotingssaldo, waartoe we ook de extra structurele rijksbijdrage uit het gemeentefonds ad 4,4 miljoen rekenen. Dit is echter in beginsel vrije budgettaire ruimte voor de nieuwe gemeenteraad, waarvan het de vraag is of de huidige raden daar al primair beslag op moeten leggen, vooruitlopend op de integrale keuzes die in 2026 moeten worden gemaakt voor het opstellen van de begroting 2027. Bij opstellen van de begroting 2027 kan pas worden bepaald of en wat het begrotingssaldo zal worden.

# Gedetailleerde uitwerking motie

Bij onderstaande uitwerking wordt het dictum van de motie gevolgd.

1. Inzicht in gevolgen van harmonisatie op Hilversums niveau voor OZB, precario- en hondenbelasting);
2. Inzicht in gevolgen van harmonisatie op Wijdemeers niveau voor forensenbelasting
3. Voorstel voor een ingroeipad tot 100% kostendekking van riool- en afvalstoffenheffing in Hilversum, inclusief mogelijke compenserende maatregelen
4. Inzicht in effecten op woonlasten en gemeentelijke begroting voor 2027

## 1. Te onderzoeken wat de gevolgen zijn van harmonisatie op Hilversums niveau van:

Uitgangspunt in onderstaande berekeningen is de huidige begrotingscijfers 2025.

### OZB woningen

*Algemeen*

De onroerendezaakbelasting (OZB) woningen is een % van de WOZ-waarde van woningen. De opbrengsten vallen ten gunste van de algemene middelen. Een vergelijking van de tarieven tussen gemeenten zegt niet zoveel, omdat gemeenten met goedkope woningen hogere tarieven nodig hebben om een bepaalde opbrengst te krijgen dan gemeenten met dure huizen.

De Coelo atlas vergelijkt gemeenten onderling op basis van het te betalen bedrag aan OZB voor een koopwoning met een gemiddelde WOZ-waarde in die betreffende gemeente. In het onderstaande overzicht is als voorbeeld weergegeven wat de gemiddelde WOZ-waarde, tarief en te betalen OZB in Wijdemeren en Hilversum zijn. De tarieven voor de OZB moeten per 2027 geharmoniseerd worden.

| | Gemiddelde WOZ-waarde 2025 | OZB % 2025 | OZB 2025 |
|---|---|---|---|
| Hilversum | € 480.000* | 0,0641% | € 307,58 |
| Wijdemeren | € 585.000* | 0,1186% | € 693,81 |

* Omdat de cijfers van alleen koopwoningen nog niet gepubliceerd zijn, is in de berekening de gemiddelde WOZ-waarde van alle woningen als uitgangspunt genomen.

*Effect begroting*

Op basis van de huidige begrotingscijfers is een doorrekening gemaakt van de OZB wanneer het Hilversumse OZB tarief wordt gehanteerd. Dit levert een tekort op van 3,7 miljoen. De huidige cijfers zijn doorgerekend naar 2027.

| | Hilversum | Wijdemeren | Gezamenlijke begroting Hilversum fusie 2027 | Invoeren financieel effect harmonisatie Hilversums niveau |
|---|---|---|---|---|
| Begroting | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 |
| OZB woningen | € 14.472.000 | € 8.067.203 | € 22.539.203 | -€ 3.721.707 |

*Effect woonlasten*

In dit scenario blijven de OZB lasten voor woningeneigenaren in Hilversum gelijk aan de huidige begroting. Inwoners van Wijdemeren zouden in dit scenario gemiddeld € 345,50 minder gaan betalen.

| | Gemiddelde WOZ-waarde | OZB% begroting 2027 | OZB begroting 2027 | OZB% harmonisatie Hilversums niveau | OZB Hilversums niveau | Verschil t.o.v. huidige begroting |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Hilversum | € 480.000 | 0,0690% | € 331,00 | 0,0690% | € 331,00 | € 0,00 |
| Wijdemeren | € 585.000 | 0,1280% | € 748,90 | 0,0690% | € 403,41 | -€ 345,50 |

Om een eerlijk vergelijk te maken is in het rekenvoorbeeld uitgegaan van het OZB bedrag dat een inwoner van Hilversum en Wijdemeren betaald zou hebben op basis van de huidige begroting. Inzichten vanuit de voorjaarsnota (HVS) en kadernota (WM) zijn hierin nog niet verwerkt. De huidige gemiddelde WOZ-waarde van beide gemeenten is hierbij als uitgangspunt genomen.

## OZB niet-woningen

*Algemeen*

De OZB voor niet-woningen werkt op een zelfde wijze als bij woningen. Ook bij deze categorie is het totaal aan WOZ-waarde (areaal) in een gemeente van invloed op de hoogte van het tarief en de daarmee te realiseren inkomsten. Bij de OZB niet-woningen is een eigenaren tarief (OZB-Eigendom) en een tarief voor de gebruiker (OZB-gebruik). De tarieven voor de OZB moeten per 2027 geharmoniseerd worden.

In de tarieven voor Hilversum zit een opslag van 10,25% verwerkt voor het stadsfonds. Dit % van de opbrengsten valt ten gunste van het stadsfonds.

| | Hilversum | Wijdemeren |
|---|---|---|
| OZB-Eigendom niet-woningen | 0,3034% | 0,2495% |
| OZB Gebruik niet-woningen | 0,2026% | 0,1656% |

*Effect begroting*

Op basis van de huidige begrotingscijfers is een doorrekening gemaakt van de OZB wanneer het Hilversumse OZB tarief wordt gehanteerd. De huidige cijfers zijn doorgerekend naar 2027.

| | **OZB-Eigendom niet-woningen** | **2027** | |
|---|---|---|---|
| Hilversum | OZB - niet woningen eigenaren begroot | € 8.517.000 | |
| | Stadsfonds 10,25% | - € 872.993 | |
| Wijdemeren | OZB - niet woningen eigenaren begroot | € 1.417.015 | |
| Gezamenlijk | | | € 9.061.023 |
| Hilversum 2027 | Harmonisatie tarief Hilversum | € 10.141.824 | |
| Hilversum 2027 | Stadsfonds 10,25% | € 1.039.537 | |
| Hilversum 2027 | Netto (na aftrek van stadsfonds) | | € 9.102.287 |
| **Hilversum 2027** | **verschil** | | **+ € 41.265** |

| | **OZB Gebruik** | **2027** | |
|---|---|---|---|
| Hilversum | OZB - niet woningen gebruik begroot | **€ 4.915.000** | |
| | Stadsfonds 10,25% | - € 503.788 | |
| Wijdemeren | OZB - niet woningen gebruik begroot | € 702.862 | |
| Gezamenlijk | | | € 5.114.075 |
| Hilversum 2027 | Harmonisatie tarief Hilversum | € 5.857.055 | |
| Hilversum 2027 | Stadsfonds 10,25% | € 600.348 | |
| Hilversum 2027 | Netto (na aftrek stadsfonds) | | € 5.256.707 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Hilversum 2027** | **verschil** | | **+ € 142.632** |

*Effect lasten ondernemers*
In dit scenario blijven de OZB lasten voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen in Hilversum gelijk aan de huidige begroting. Eigenaren en gebruikers van niet-woningen in Wijdemeren gaan meer OZB betalen in dit scenario. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat het stadsfonds zoals in Hilversum in de huidige vorm in stand blijft en ook na fusie van toepassing blijft. Ondernemers in Wijdemeren profiteren daarmee dus ook van het feit dat 10,25% van de opbrengsten ten gunste valt aan het stadsfonds.

| **OZB-Eigendom niet-woningen** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Gemiddelde WOZ-waarde | OZB% begroting 2027 | OZB begroting 2027 | OZB% harmonisatie Hilversums niveau | OZB Hilversums niveau | Verschil t.o.v. huidige begroting |
| Hilversum | € 834.260 | 0,3206% | € 2.674,50 | 0,3206% | € 2.674,50 | € 0,00 |
| Wijdemeren | € 500.000 | 0,2796% | € 1.397,91 | 0,3206% | € 1.602,92 | € 205,01 |

| **OZB-Gebruik** | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Gemiddelde WOZ-waarde | OZB% begroting 2027 | OZB begroting 2027 | OZB% harmonisatie Hilversums niveau | OZB Hilversums niveau | Verschil t.o.v. huidige begroting |
| Hilversum | € 834.260 | 0,2141% | € 1.786,44 | 0,2141% | € 1.786,44 | € 0,00 |
| Wijdemeren | € 500.000 | 0,1598% | € 798,82 | 0,2141% | € 1.070,67 | € 271,85 |

## Precariobelasting

*Algemeen*
Gemeenten heffen precario als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. Precario wordt geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De inkomsten uit de precariobelasting vallen ten gunste van de algemene middelen. In Hilversum wordt precario in rekening gebracht voor: bouwmaterialen, terrassen, containers en vaste standplaatsen.

De inkomsten uit precario zijn vooraf niet met zekerheid in te schatten. Aantallen en omvang bij het plaatsen van bouwmaterialen en containers fluctueren jaarlijks. Voor Hilversum is voor 2027 een bedrag van 168.000 aan inkomsten begroot.

*Effect begroting*
Wijdemeren heeft geen precario. Cijfers over bouwmaterialen en containers zijn daarom niet beschikbaar. Terrassenbeleid wordt in Wijdemeren voor de fusie 2027 in kaart gebracht. Omdat nog geen concrete cijfers in beeld zijn wordt een schatting gemaakt van de verwachte inkomsten uit precario.

| | Hilversum | Wijdemeren | Hilversum fusie 2027 | Invoeren financieel effect | Niet invoeren financieel effect |
|---|---|---|---|---|---|
| Begroting | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 |
| Precario | € 168.000 | € 30.000 | € 198.000 | +€ 30.000 | - € 168.000 |

*Effect lasten inwoners en ondernemers*
Voor inwoners en ondernemers in Hilversum verandert er niets in dit scenario. Inwoners en ondernemers in Wijdemeren gaan precariobelasting betalen voor: bouwmaterialen, terrassen, containers en vaste standplaatsen.

## Hondenbelasting

*Algemeen*
De hondenbelasting wordt geheven voor het houden van een hond. De opbrengst valt toe aan de algemene middelen van de gemeente. In 32% van de gemeenten in Nederland wordt nog hondenbelasting geheven. In Wijdemeren is het tarief voor de eerste hond € 100,60 en voor elke volgende hond € 126,52.

*Effect begroting*
In Hilversum is de hondenbelasting sinds 2023 afgeschaft. Harmoniseren op het tarief van Hilversum is dus niet mogelijk. In het laatste jaar dat de hondenbelasting werd geheven was de opbrengst in Hilversum € 500.000. Als hondenbelasting ingevoerd gaat worden moet een controle worden uitgevoerd om na te gaan wie in de gemeente belastingplichtig is. Hiermee gepaard gaande uitvoeringskosten bedragen eenmalig +- € 40.000 en jaarlijks +- € 30.000.

| | Hilversum | Wijdemeren | Hilversum fusie 2027 | Invoeren financieel effect | Niet invoeren financieel effect |
|---|---|---|---|---|---|
| Begroting | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 |
| Hondenbelasting | € 500.000 | € 130.000 | € 630.000 | + € 500.000 | - € 130.000 |

## Toeristenbelasting

*Algemeen*
Bij de toeristenbelasting is het belastbaar feit het houden van verblijf binnen de gemeente door niet-ingezetenen. In de praktijk zijn er twee vormen: een ‘gewone’ toeristenbelasting en een watertoeristenbelasting. Wijdemeren heeft zowel de water- als de toeristenbelasting. In Hilversum wordt per 2026 de toeristenbelasting ingevoerd. Berekening van het tarief voor Hilversum is in uitvoering. Voorstel en besluitvorming volgt in najaar 2025. Effect voor meer of minder opbrengsten na de herindeling is op dit moment nog niet inzichtelijk. In de tabel hieronder zijn de bedragen opgenomen die in beide meerjarenbegrotingen zijn opgenomen.

| Begroting | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|
| Hilversum | nvt | € 400.000 | € 400.000 | € 400.000 |
| Wijdemeren | € 1.075.000 | € 1.125.000 | € 1.225.000 | € 1.325.000 |

## 2. Te onderzoeken wat de gevolgen zijn van harmonisatie op het niveau van Wijdemeren van:

### Forensenbelasting

*Algemeen*

De gedachte achter de forensenbelasting is dat forensen profijt hebben van allerlei activiteiten en voorzieningen van een gemeente, zonder dat de gemeente hiervoor een tegemoetkoming uit het Gemeentefonds ontvangt. De hoogte van die uitkering uit het Gemeentefonds wordt mede bepaald door het aantal inwoners. Voor niet-inwoners krijgt de gemeente deze uitkering niet, terwijl er voor deze groep wel kosten worden gemaakt.

Belastingplichtig zijn personen die meer dan 90 dagen beschikking hebben over een woning in de gemeente maar niet in de gemeente staan ingeschreven. Deze personen betalen naast de forensenbelasting ook: OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De forensenbelasting wordt altijd achteraf opgelegd omdat pas na afloop van het belastingjaar bekend is of er sprake is van een belastingplicht voor de forensenbelasting. 44 belastingplichtigen voor de forensenbelasting Wijdemeren (€ 43.000 belastingopbrengst) zijn op dit moment woonachtig in de gemeente Hilversum. Na fusie in 2027 zijn deze personen niet meer belastingplichtig voor de forensenbelasting omdat zij dan ingezetenen zijn van de ''nieuwe'' gemeente Hilversum.
Het tarief in Wijdemeren voor belastingjaar 2025 is:

- 0,30% van de WOZ-waarde. Opgelegde aanslagen in 2024 variëren van € 350 t/m € 11.022 (geen maximum tarief opgenomen in de verordening). 50 belastingplichtigen betalen meer dan € 3.000 forensenbelasting.
- Objecten waar geen WOZ-waarde van is vastgesteld (stacaravans vakantieparken) = € 350 per object. Met 9 vakantieparken is een convenant gesloten dat zij de inning verzorgen.

Opbrengsten forensenbelasting Wijdemeren 2024

- 0,30% WOZ-waarde = € 647.000
- Objecten zonder WOZ-waarde (convenant parken) = € 283.000

<u>Raming opbrengsten forensenbelasting Hilversum</u>

- Schatting aantal belastingplichtigen 484
- Aanslagen variëren in deze raming van € 350 t/m € 10.026 (afhankelijk van de hoogte van de WOZ-waarde). 35 belastingplichtigen zouden bij de inschatting meer dan € 3.000 aan forensenbelasting betalen.
- Schatting opbrengsten op basis van tarief Wijdemeren 0,30% van de WOZ-waarde zonder maximum tarief = € 689.379
- Of iemand belastingplichtig is moet jaarlijks onderzocht worden. Hierboven genoemde aantal is een inschatting op basis van personen die een woning in de gemeente ter beschikking hebben maar niet zijn ingeschreven in de gemeente.

*Effect begroting*

| | Hilversum | Wijdemeren | Hilversum fusie 2027 | Invoeren financieel effect | Niet invoeren financieel effect |
|---|---|---|---|---|---|

| Begroting | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 | 2027 |
|---|---|---|---|---|---|
| Forensenbelasting | € 690.000 | € 649.216 | € 1.339.216 | +€ 690.000 | -€ 649.216 |
| Realisatie 2024 | | € 887.000* | | | |

*inclusief correctie 43.000 van ingezetenen Hilversum

Op dit moment lopen er een aantal beroepszaken met betrekking tot de forensenbelasting. Omdat deze zaken onder de rechter zijn verwijzen wij u voor een risico-inschatting naar de geheime bijlage.

## 3. Een ingroeiscenario uit te werken voor:

## het 100% kostendekkend maken van de rioolheffing in Hilversum

Rioolheffing is een bestemmingsheffing. De gemeente mag de kosten voor afvoer van hemelwater doorbelasten aan haar inwoners. Rioolheffing wordt geheven naar een vast tarief van de eigenaar. In Wijdemeren is de kostendekkendheid afgerond 100%. In Hilversum is de kostendekking op dit moment 89%. Op basis van de huidige begroting 2025 is de ambitie om in 2026 een volledige kostendekking te hebben (99%).

| Ontwikkeling tarief Hilversum bron: Begroting Hilversum 2025, Paragraaf lokale heffingen | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Rioolheffing** | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
| Tarief | € 225,50 | € 234,76 | € 231,95 | € 230,47 |
| Stijging tarief | | 4,11% | -1,20% | -0,64% |

De tarieven rioolheffing voor Hilversum en Wijdemeren mogen nog tot 2029 van elkaar afwijken.

<u>Kantekeningen</u>

- Bovenstaande doorrekening is gemaakt op basis van het huidige inzicht en begrotingscijfers. De ontwikkeling van de lasten voor komend begrotingsjaar zijn op dit moment nog niet bekend.
- Wijdemeren heeft een hoger tarief en een andere tariefstelling ten opzichte van Hilversum. Voor 2025 is het vaste tarief voor een eigenaar van een pand € 394,00. Daarnaast heeft Wijdemeren een tarief van € 118,00 voor objecten die niet zijn aangesloten op het riool (garages). Ook is er een tarief voor grootverbruikers, dit is een staffel met meerdere tarieven. Harmonisatie van tarieven in 2029 met een volledige kostendekking zal voor inwoners van Hilversum naar verwachting een stijging van de rioolheffing tot gevolg hebben.

## het 100% kostendekkend maken van de afvalstoffenheffing in Hilversum

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. De gemeente mag de kosten voor afvalinzameling doorbelasten aan haar inwoners. Deze doorbelasting vindt plaats op basis van het aantal huishoudens.

In Wijdemeren is de kostendekkendheid afgerond 100%. In Hilversum varieert de kostendekkendheid tussen 85% en 90%, terwijl het beleidsmatige uitgangspunt is dat producten maximaal 99% kostendekkend mogen zijn.

| Ontwikkeling tarief Hilversum bron: Begroting Hilversum 2025, Paragraaf lokale heffingen | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Afval | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
| Kosten | 17.981 | 18.239 | 18.493 | 18.553 |
| Opbrengst | 15.275 | 15.165 | 15.708 | 16.269 |
| Dekking | 85% | 83% | 85% | 88% |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Ruimte | 2.706 | 3.074 | 2.785 | 2.284 |
| *bedragen in € x 1.000* | | | | |

Het toegroeien naar kostendekkende tarieven in 2028 kan door het jaarlijks verhogen van de opbrengst met € 700.000. Dit levert in 2027 1,4 miljoen extra opbrengsten op en in 2028 2,1 miljoen.

| | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|
| Extra opbrengsten | 700 | 1.400 | 2.100 |
| *Cijfers begroting 2025, bedragen in € x 1.000* | | | |

De tarieven afvalstoffenheffing stijgen in dat geval niet met de nu begrote inflatie van 2,8% maar de komende drie jaar met jaarlijks 8%. Per saldo is dit een extra stijging van 5,2%. Dit levert de volgende stijging van de tarieven op:

| **Ontwikkeling tarief afval** | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|
| Tarief 1 persoons huishouden | € 257,74 | € 278,36 | € 300,63 | € 324,68 |
| Tarief 2 persoons huishouden | € 342,99 | € 370,43 | € 400,07 | € 432,07 |
| Tarief meer persoons huishouden | € 427,71 | € 461,92 | € 498,88 | € 538,79 |
| Stijging tarief % | 7,40% | 8,00% | 8,00% | 8,00% |

Kantekeningen

Bovenstaande doorrekening is gemaakt op basis van het huidige inzicht en begrotingscijfers. De lasten voor de afvalstoffenheffing zijn voor het grootste deel afhankelijk van de doorbelasting van het GAD. De cijfers zijn op dit moment nog niet bekend. De verwachting is dat de lasten van het GAD gezien de toegenomen kosten voor afvalinzameling ook zullen toenemen. Cijfers vanuit de voorjaarsnota 2025 hierover zijn nog niet verwerkt in bovenstaande tabel.

## Mogelijke compensatiemaatregelen om de woonlasten voor Hilversummers gelijk te houden

Per 2027 moeten de tarieven OZB geharmoniseerd zijn. Per 2029 geldt dit ook voor de andere belastingen. Differentiatie of compensatie is na die periode niet meer mogelijk.

- Kostendekking afvalstoffen- en rioolheffing in de jaren tot 2029 verhogen naar kostendekkend niveau. Hiermee groeien tarieven Hilversum naar tarieven van Wijdemeren toe.
- Lasten stijging over een langere periode uitsmeren. In eerste jaren tekort accepteren.

## 4. De resultaten van dit onderzoek vóór 1 mei in een raadsinformatiebrief aan beide raden aan te bieden, met daarin op hoofdlijnen

## het effect op de gemeentelijke begroting vanaf 2027;

| Effect begroting harmonisatie op Hilversums niveau | | |
|---|---|---|
| | 2027 | 2028 |
| OZB Eigendom woningen | - € 3.721.707 | - € 4.113.497 |
| OZB Eigendom niet-woningen | € 41.265 | -€ 56.735 |
| OZB Gebruik niet-woningen | € 142.632 | € 142.632 |

| | | |
|---|---|---|
| Precariobelasting | € 30.000 | € 30.000 |
| Hondenbelasting | -€ 130.000 | -€ 130.000 |
| Forensenbelasting | € 690.000 | € 690.000 |
| Afvalstoffenheffing * | € 1.400.000 | € 2.100.000 |
| Rioolheffing | - | - |
| Toeristenbelasting | ntb | ntb |
| **Totaaleffect** | **-€ 1.547.810** | **- € 1.337.600** |

*Wanneer gekozen wordt voor scenario om toe te groeien naar kostendekkende tarieven voor afval.

## het effect op inwoners en ondernemers van beide gemeenten (lastenverzwaring/-verlaging in euro's en percentages);

HILVERSUM

| **Woonlasten % stijging** | **2025** | **2026** | **2027** | **2028** |
|---|---|---|---|---|
| OZB Woningeigenaren | € 307,58 | € 313,42 | € 331,00 | € 330,12 |
| Ontwikkeling | | 1,9% | 5,6% | -0,3% |
| *RIOOL Tarief eigenaar* | € 225,50 | € 234,76 | € 231,95 | € 230,47 |
| *Ontwikkeling* | | 4% | -1% | -1% |
| *Kostendekkendheid riool* | 89% | 99% | 99% | 99% |
| *AFVAL* | | | | |
| Tarief 1 persoons hh | € 257,74 | € 278,36 | € 300,63 | € 324,68 |
| Tarief 2 persoons hh | € 342,99 | € 370,43 | € 400,07 | € 432,07 |
| Tarief meer persoons hh | € 427,71 | € 461,92 | € 498,88 | € 538,79 |
| *Ontwikkeling* | 7% | 8% | 8% | 8% |
| *Kostendekkendheid afval* | 85% | 87% | 93% | 99% |
| Totaal MP Huishouden | € 960,78 | € 1.010,11 | € 1.061,82 | € 1.099,37 |

Voor inwoners van Hilversum zit de lastenverzwaring in dit scenario alleen in de verhoging van afvalstoffenheffing om voor die heffing te komen tot kostendekkende tarieven. OZB blijft op het niveau van Hilversum. Rioolheffing groeit op basis van de huidige begroting in 2026 naar kostendekkend niveau en hoeft pas per 2029 geharmoniseerd te worden met de tarieven van Wijdemeren.

| | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|
| Stijging afval MP huishouden begroting 2025 | € 11,98 | € 12,31 | € 12,66 |
| Stijging afval MP huishouden kostendekkende tarieven | € 34,22 | € 36,95 | € 39,91 |
| **Extra stijging afval ten opzichte van begroting 5,2%** | **€ 22,24** | **€ 24,64** | **€ 27,25** |

WIJDEMEREN

| | 2027 | 2028 |
|---|---|---|
| OZB Woning Wijdemeren begroting | € 748,90 | € 784,20 |
| OZB Woning na fusie 2027 | € 403,41 | € 402,33 |
| Verschil OZB inwoners Wijdemeren 2027 | € 345,50 | € 381,87 |

De tarieven afvalstoffen- en rioolheffing worden in 2027 nog niet geharmoniseerd. De tarieven OZB moeten per 2027 geharmoniseerd worden. Door harmonisatie op het tarief van Hilversum gaan inwoners van Wijdemeren er per 2027 op vooruit.

## Eventuele andere voortschrijdende inzichten die leiden tot beheersing van de kosten voor de inwoners en ondernemers van Hilversum.

Op dit punt is bij ons geen voortschrijdend inzicht. In algemene zin staat nog steeds dat de extra algemene uitkering en de reguliere begroting kunnen worden ingezet om een resterend deel van het vraagstuk op te lossen.